

nélkül. Ilyen értelmök. De obsáké sül ki. ? — Hering kigleled kérdé- Szívesen lát- lóm. Az első- armadik meg emmel foglal- kifejezett jó teljesen meg érek. Az az kizárva. Hát régiek vaknak vinne utam, szerető háza- orát ejtem. — llek. — F. M. djuk; de bizo- kból besoroz- apozva a régi is sejtettem, vettétek észre, . Hiszen ott lámrejtvény! az, melyből, 10-e marad? jegyet, tehát természetesen : annak idején meg. A leveled, fogástalan. — elik. — Weiss sével nem fog- esztősége nem ed ügyes, de k tárgya az a. A »K. L.« k arra a kér- öbb levélről a

kis olvasó- lehet a »Kis — az 1896-iki e meg a két ián uteza 15.) ndják a szíves

ára: Balogh

kozón! F. b.

ület. pesten.

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
Hirlap-Könyvtar
Növödéknapló

KIS LAP

... BÉKA BÖRTÖN-ÖR LÁNCZON TARTJA. (Lásd a 362. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

JÉG HÁTÁN AZ ŐS-ERDŐBEN.

— Elbeszélés számos képpel. —

Az »Omas és Lalla« szerzőjétől.

(Vége.)

DEJE, hogy most már Bobnak nézzünk utána s megtudjuk, mi sors érte.

Bob és Tom, mint emlékezhetünk, akkor váltottak utoljára szót egymással, mikor Tom menekülés közben hangos kiáltással kérdezte pajtásától, hányadán van? Bob pedig azt felelte, hogy még jól boldogul. Az ordasok elől való kanyargásai miatt Bob aztán kissé hátrább maradt, s jól látta, hogy Tom már a partra ért és a Gordon bácsi háza felé fut.

— Mindjárt oda kanyarodom én is, gondolá.

De mire ezt végig gondolta, már egy másik gondolat villant át a fején.

— Lehetetlen, hogy Gordon bácsi otthon legyen. Ennyi lármára, üvöltésre már elősietett volna . . . Csak bejusson Tom a házba, mert különben . . . No, bizonyosan bejut, az ajtó nyitva szokott lenni. Csak hogy az a csapat farkas ostromolni fogja . . . én már nem mehetek oda, egyenest a bestiák közé futnék.

Bob ezzel, mint tudjuk, egészen helyesen okoskodott. Csak hogy a helyzete így aztán még veszedelmesebbé vált. Most már hová meneküljön?

Tulajdonkép nem is volt választása.

— Előre, csak előre, a meddig birom!

Igen, de meddig fogja birni? Alig ha számíthat rá, hogy kifárasztja az éhes ordasokat, hogy el fognak maradozni. Sőt néhány percz mulva azt kezdte észre venni, hogy a hirtelen kanyargásokkal sem fog sokáig boldogulni. A farkasok, mint ha kitapulták volna a csel-fogását, nem iramod-

tak többé mind-annyian utána, mikor oldalt kanyarodott; egy részök követte ugyan, de a többi egyenest futott tovább. Mire Bob ezt észre vette, már kész volt az újabb nagy baj: mi alatt ő oldalt siklott, az ordasok egy része annyira előre jutott, hogy már jó-formán be volt kerítve. Jobbra, a folyó közepe felé, már nem kanyarodhatott többé, egyre szorosabban a parthoz szoritották, úgy hogy már nem volt hová félre siklania, ha valamelyik farkas újra a sarkába ér.

Már bizony-bizony elvesztettnek kezdte hinni a játékot, mikor egyszerre csak ahhoz a kis öbölhöz ért, mely a folyóbul benyult az erdőbe. Nem habozhatott. Villám-gyors elhatározással bekanyarodott az öbölbe. Ezzel a fordulattal megint nyert egy kis egér-utat.

— Csak hogy itt rossz helyen járok. Ez az öböl rövid, hamar a végére érek, ott aztán száraz-földön kell tovább futnom. Csak eljuthatnék a fák közé! Ettől függ minden.

És mert ezt jól tudta, most már lemondott minden kanyargásról, csak a lehető legnagyobb sebességre törekedett. Az egész idő alatt, mióta hazulról megindult, nem siklott oly szél-sebesen, mint most. Volt is látszatja, mert a farkas-csorda, ha nem is nagyon, de valamicskével mégis hátra maradt. Csak a falka vezére, egy hatalmas, teljesen kifejlett ordas, győzte jól a versenyt, sőt pillanatról pillanatra jobban a fiu sarkába ért.

— Ez csak *egy* bestia ugyan, de tökéletesen elég, hogy széttépjen, gondolá Bob. Ha ettől megszabadulnék, a többitől majd csak meg tudnék menekülni.

Gyorsan el is szánta magát. Megállt, elővette a forgó-pisztolyt és megvárta, míg a

farkas eléggé közelre ért; aztán célba vette és lőtt. (Lásd a képet a 356. lapon.) A lövés után rögtön folytatta a futását, de hátra pillantott, hogy a lövés sikerét lássa. Ez volt az a lövés, melyet Dikk hallott.

Sajnos, a lövés kárba vészett. Ha talált is a golyó, nagy sebet nem ejthetett, mert a farkas egy pillanatra megállt ugyan, de aztán régi erejével folytatta az üldözést.

Bob újra a pisztolyhoz nyult, de mindjárt vissza is tette a zsebébe. Belátta, hogy ez nem igen segít rajta.

— Csak időt vesztek . . . a lövés pedig nem biztos. Más-valamit köll tennem.

Már tudta is mit. Lekapta fejéről a szőr-kucsmáját és oda dobta a farkas utjába. A csel sikerült. Az éhes fene-vad rárohant a kucsmára, a füv fejétől átmelegedett szörme szaga megtévesztette s az oktalan állat marczangolni kezdte a szegény sipkát. Ez alatt oda ért az egész farkas s abban a hiszemben, hogy vezetőjük már prédához jutott, mindnyájan megálltak, körébe toakodtak s mindegyik részt akart a zsákmányból. Végre aztán meggyőződtek, hogy biz' itt nincsen semmi harapni való. Tehát folytatták az üldözést.

Bob azonban e rövidke idő alatt kijutott a partra, gyorsan lekapcsolta a korcsolyáit és futásnak eredt az erdőbe. Gordon bácsi méltán gondolta, hogy Bob nagyon okosan, a veszedelemben is megfontoltan, hidegvérrel viselkedett. Mert amint a fákhöz ért, csak szaladt tovább.

— Ilyen csupasz, sima fenyő törzsére hiába próbálok fölkapaszkodni, gondolá. Nagyon magasan kezdődnek az ágai; ha lecsuszom, épp a farkasok torkába pottyanak. Olyan fát kell találnom, amelyre biztosan föl lehet mászni.

És tovább futott, bár jól hallotta, hogy a farkas-csorda már ismét követi. A fák között a sötétségben nem igen gyorsan jutott előre, az ordások üvöltése egyre közelebbről hangzott. Tenni kellett valamit.

Hamar elszánta magát. Futás közben lehuzta magáról prémmel bélelt kabátját, s a mint egy világosabb tisztásra ért, ledobta a hóba a farkasok utjába.

Most sem csalódott a számításában. Az ordások megpillantották a kabátot, rárohantak és megállapodtak. Tépték, szaggatták a szerencsétlen kabátot, mohón keresve benne a harapni való falatot. Ez alatt pedig Bob eljutott egy ágas-bogas nagy cserfához, melynek legalsó ágát jól elérte. Egy pillanat alatt fönn volt, aztán szaporán mászott följebb. A fának majd-nem legtetetejében két ág közt végre leült. Ide ugyan semmiféle farkas föl nem kapaszkodik.

Éppen idején kapaszkodott föl, mert a farkasok, meggyőződván az utjokban hevert kabát élvezhetetlen voltáról, már ott termettek a fa alatt s még látták is, amint elszalasztott prédájok fölfelé mászik. Oda már nem követhették.

Bobnak hálás fohász fakadt a szívéből, mikor végre biztos helyen tudta magát. Most már nyugodtabban meg is fontolhatta a helyzetét.

— No, barátocskáim, egyelőre nem kopik bennem a fogatok. Itt egészen bátorságos helyen vagyok, csak hogy kissé szellős és hűvös kvártély így kabát és sipka nélkül. Jókora nátha lesz belőle, az bizonyos.

Egyelőre még nem nagyon érezte ugyan a hideget, mert a hatalmas futás ugyan csak fölmelegítette, de meg a kabát nélkül sem volt egészen könnyen öltözve. Épp

mivel hosszabb korecsolyázásra indult, jó anyja meleg gyapju inget és bélelt ujjast adott rá, ez pedig jóformán elég volt, hogy egészséges, izmos, edzett fiu létére ne

nagyon szenvedjen a hidegtől. Nem is igen gondolt erre, hanem inkább az alatta üvöltöző, toporzékoló farkasokra.

Az éhes fenevadak sehogysem akartak

... CZÉLBA VETTE

ÉS LŐTT.

(Lásd a 355. lapon.)

bele törődni, hogy elszalasztották a jó falatot. Csökönös makaességgel ugráltak, ágakodtak, üvöltöztek a fa tövében (Lásd a

képet a 357. lapon.) remélve, hogy prédájok végre mégis csak lepottyán közéjük.

(Folytatása a 358. lapon.)

Tem is igen
alatta üvöl-
m akartak

ogy pré-
közéjük.

... ÁGASKODTAK, ÜVÖLTÖZTEK A FA TÖVÉBEN. (Lásd a 356. lapon.)

(Folytatás a 356. laphoz.)

Bobnak esze ágában sem volt lepotytyanni, de maga is gondolt rá, hogy kissé közelebbre ereszkedjék ostromlóihoz.

— Még van egy töltésem . . . legalább egyet ledurrantok a bestiákból. Ha azt a vezér-farkast találnám el, amelyik folyvást a sarkamban volt: no, attól nem sajnálnám a golyót.

Épp meg akart mozdulni, mikor meglepő változásra lett figyelmessé. A farkasok hirtelen elhallgattak, üvöltésök helyett egészen másféle morgás hallatszott; a következő pillanatban pedig az egész falka hirtelen fölkerelkedett és hanyatt-homlok elfutott.

Bob, szerencsére, rögtön kitalálta az igazat, ráismert arra a morgásra.

— Ez csak párducz lehet . . . attól futottak meg a farkasok. Ez gonosz csere!

Lélekzetét is elfojtva, mozdulatlanul maradt a helyén. Jól tudta, hogy amit a farkas nem tud megtenni, azt megteszi a párducz: fölkapaszkodik a fára is. Most csak az a kérdés, kiszimatolja-e a párducz, hogy kész préda van közel, fenn a fa ágai közt?

A párducz szimatolt is valamit, ide-oda járt a fa alatt, de a farkasok, sok ugrándozásukkal, nagyon elgázolták a fü lába nyomait. Ám a fene-vad nem tágitott; érezte, hogy jó falat van itt közel valahol. Bob pedig tudta, hogy most a legteljesebb mozdulatlanságban kell maradnia, nehogy a veszedelmes vadállat megsejtse, hol van. Mert különben vége. Még van ugyan egy utolsó töltés a pisztolyában; legrosszabb esetben megvárja, míg a párducz egészen közelre kapaszkodik föl hozzá, akkor lő reá; de nem sokat bízott hozzá, hogy a pisztoly golyója nagy kárt tehessen az ilyen

szívós állatban. A menekvésnek egyetlen biztos módja, ha el nem árulja magát.

Ebben a kínos helyzetben kuporgott ott a fa tetején, mikor messziről jól ismert fütty-jel hangzott fel: a Tom füttye. Menynyire szeretett volna Bob felelni rá! De nem tehetette. Elárulta volna magát a lenn szaglálózó párducznak.

Ezért nem kapott Tom választ a füttyjeleire. Pedig Bob ugyan-csak szeretett volna valamiképp jelt adni, még pedig figyelmeztető jelt; mert annak nagyon örült ugyan, hogy Tom jelt adott, tehát keresi; de más-részt aggódva gondolt Bob arra, hogy kedves pajtása a legnagyobb veszedelmebe kerül, ha ide talál hozzá. Itt a fa alatt a préda-leső párducz várja!

Ez az aggodalma lassanként enyhült, mikor arra gondolt, hogy Tom alkalmasint nem egy-maga, hanem Gordon bácsival és ennek jeles kutyájával indult a kutatásra. Ha az öreg vadász és Nero együtt vannak, nem kell őket félteni.

Épp ezért nem mozdult, nem szólt Bob akkor sem, mikor már léptek nesze hallatszott. Látta, hogy Gordon bácsi közeledik, azt is látta, hallotta, hogy Nero megszimatolta a párduczot. Nem szabad megzavarni sem a kutyát, sem a vadászt. De mikor a lövés eldőrdült és Gordon bácsi aztán csodálkozva ösztökélte kutyáját, hogy induljon tovább, Bob ujjongva kiáltott le:

— Ha engemet keresnek, akkor nem szükséges tovább fáradniok, Gordon bácsi!

A következő pillanatban már lecsuszszant a fáról. Az öreg vadász nála szokatlan meghatottsággal ölelte meg a fiut, de még Nero is vigan ugrándozva vinnyogott körülte.

— No, épkézláb vagy? kérdé Gordon bácsi.

— Hála Istennek, szerencsésen kimásztam, azaz inkább fölmásztam a bajból. De egy kis nátha aligha nem lesz belőle, mert ott fönn a fa tetején nem fűtenek.

— Ott a kabátod, vedd föl!

Nagyot nevettek, mikor Bob megpróbálta. Annyi lyuk volt a kabáton, hogy biz' abban száz macska sem fogott volna egy egeret. De Tom mégis csak elvitte emlékül.

— Most már siessünk, szólta Gordon bácsi. Az a szegény Tom holtra busulja magát, de még a jó Dikk is.

Néhány percz mulva együtt voltak mind a négyen. Az volt aztán az öröm, mikor a két jó pajtás össze ölekezett! Alig győzték egymást nézni, kérdezgetni, megvan-e mindegyiknek keze-lába, feje?

— Minden rendben van, szólta Gordon bácsi. Csak a Bob kabátja lett kissé szelőlössé. Hát siessünk haza, hozzám.

Tom átadta Bobnak a sipkát, korcsolyát és rövid idő mulva az egész társaság, Neroval együtt, ott melengetőzött a Gordon bácsi házában a tüznél. Azaz: nem is mindnyájan pihentek, mert Gordon bácsi szorgosan szakácskodott és nem sokára pompás vadász-pecsenyét tálalt fel. Hozzá is láttak derekasan, igazi farkas-étvággyal. Falatozás közben aztán Tom is, Bob is elbeszélte a kalandjait. Gordon bácsi pedig végül így szólt:

— Nem volt okos dolog, hogy ilyen éjjeli utra indultatok jég hátán az ős-erdőben. Elbizakodtatok a korcsolyázó virtusotokban. No de a veszedelemben aztán megmutattátok, hogy helyén van az eszetek is, a szivetek is. Ember lehet belőletek.

ha ezen túl mindig gondoltok arra is, hogy bajba rohan, aki túl-becsüli a képességeit.

— Olyan leczkét kaptunk róla, hogy nem egy-könnyen felejtjük el, mondá Bob komolyan.

— Majd csak akkor fogunk újra hetvenkedni, mikor Dikk barátunkat is leverjük a jégen, mondá Tom.

Gordon bácsi jó nyugvó-helyet készített vendégeinek. Aludtak is Bob és Tom nagyot, de bizony még álmukban is sokat küzködtek farkasokkal. A későn kelő téli nap is már magasan járt az égen, mikor fölébredtek. Bob ott találta ágya mellett az otthoni másik meleg kabátját. A jószívű Dikk hozta el; neki csak játék volt egyet fordulni a Bob szülei házáig.

Ebédre Tom is, Bob is otthon volt és a szülék persze ijedezve hallgatták a történeteket. Mivel azonban szerencsés vége lett a kalandnak, lassanként mindenki megnyugodott. De a két jó pajtás még sokáig megemlegette.

— Tudod, Tom pajtás, azt a versenyt nem szeretném ismételni.

És Tom pajtás tökéletesen egyet értett az ő kedves Bob pajtásával.

ARANY KALÁSZ.

Jól esik a dicséret és nem is hiba, ha örülsz neki, mikor tudod, érzed, hogy megérdemelted. De éppen ezt jól vizsgálj meg s ne hallgass az üres hízélgésre. Aki hízékedik, az legtöbbször a maga önző céljaira akar téled kicsalni valamit, titokban pedig nevet is rajtad s nem csak hiúnak, hanem együgyűnek is tart, mert elhiszel magadról olyan jelességet, melyet nem birsz igazán.

A kis Nyali-fali.

SZÉGYENLEM is kimondani:
 Lilike egy Nyali-fali;
 Nyalni-falni szörnyű kedve,
 Mézben uszna, ha lehetne.

Reggel, milyen dolgot teszen,
 Hogy ha fölkel nagy nehezen!
 Szentül tudja már előre:
 Keserű a barna löre.

Uzsonnánál ismét baj van:
 Mért van annyi só a vajban?
 S az is nagy bűt hoz reája:
 Mért nem czukrosabb tésztája?

Bezzeg megjárta a minap!
 Hát a kis Nyali-falinak
 Foga vásván a czukorra,
 Szimatolni kezdte orra.

Keresi a polcoknak titkát,
 Hát, a szögletben ott mit lát?
 Csészét, fehér porral telve —
 Már is benne van a nyelve.

Föl is sült ám, amint kellett:
 Timsó volt az, nádméz helyett!
 Csókra húzta száját mindjárt —
 A kis Nyali-fali így járt.

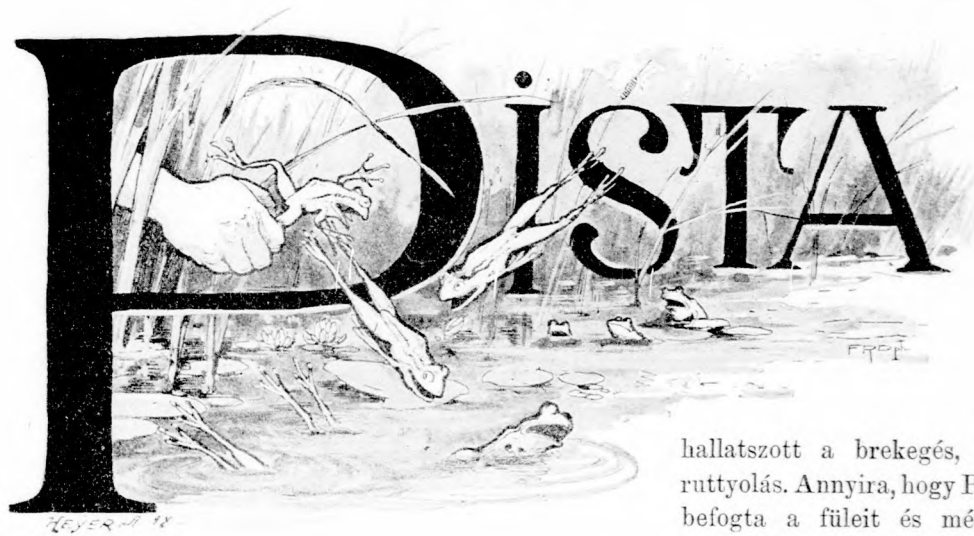

Béla bácsi.

A BÉKA-BIRÓ.

— Mese, Berta nénitől. —

(Képpel a czimlapon.)

hallatszott a brekegés, kuruttyolás. Annyira, hogy Pista befogta a füleit és mérgesen kiáltá:

volt az ő neve igazában, de legföljebb az apja, anyja szólította így. Pajtásai a faluban úgy nevezték el, hogy »béka-biró Pista«.

Nem azért, mint ha valamiképp talán békához hasonlított volna. Sőt jól megtermett, izmos, eleven ficzko volt, nyolcz éves kora mellett is már egyik vezér a pajtások közt, mert győzte erővel is, akarattal is. Azért kapta a »béka-biró« nevet, mert legkedvesebbmulatságát a béka üldözésében találta. Jaj volt annak a boldogtalan békának, aki Pistának a szeme elé került. Törvényt látott fölötte azonnal; az ítélet mindig halálra szólt, az ítéletet pedig Pista irgalmatlanul végre is hajtotta.

Egy napon a szomszédék Örsikéjével játszogatott a tó partján, nem messze a házuktól. A tóban seregestül tanyázott béka, és persze, egyéb dolguk sem lévén, béka-módra hangversenyeztek; minden felől

— Jaj, ezek az utálatos békák! Csak össze fogdoshatnám őket, mind egy szálíg fölnyársalnám!

— Ugyan Pista! szólt a jó-szívü és nagyobbacska Örsike. Mért is bántod ezeket az isten-adta békácskákat? Hiszen a tanító ur azt mondja, hogy teljesen ártatlan, sőt még hasznos állatkák. Te meg különben jó fiu volnál, hát mért üldözöd éppen a szegény békát?

— Mert utálatosak, förtelmesek!

— Hát tehetnek ők róla, szegények? Aztán meg a vargáék Petije, aki pupos és vörös haju, bizony szintén nagyon csunya; azért mégsem üldözöd, de sőt még jó pajtások vagytok.

— Az más! Peti nem béka, hanem ember.

A ház felől kiáltás hallatszott:

— Örsike! Örsike!

— Az anyám hív, mennem köll, szolt a leányka. No, csak te hagyd békében a szegény békákat!

Órszike távozott, Pista azonban rá sem hederített a jó tanácsra. Mulatni akart, beszállt a tó szélén rengő csónakba és a vizre kihajolva leste, nem téved-e valamelyik béka olyan közelre, hogy megkaparíthassa. Sokáig leste, de végre csakugyan közeledett gyorsan uszva egy fiatal béka, aki alkalmasint még tapasztalatlan volt; nem tudta, ki az, mi az ott a csónak szélén. Pista gyorsan kihajolt és nagy hirtelen a béka után kapott — de mohóságában elvesztette az egyen-súlyt, kilódult a csónakból és lezuhant a mély vízbe.

Nagyot loessant feje fölött a víz. Nem látott többé semmit, gondolni is csak még annyit tudott:

— Végem van . . . megfulok!
És merült lefelé.

Vergődött, hadonászott, kapkodott, hogy vissza jusson a víz felszínére. Talán sikerült volna is . . . de egyszerre csak úgy érezte, hogy száz meg száz hosszú, hideg, sikos kéz ragadja meg és húzza lefelé . . . mind mélyebbre. Azután csönd lett körülötte. Fölnyitotta a szemét s ekkor olyan csodát látott, amelyet még soha életében.

Nagy csarnokban találta magát melynek falai tele voltak pingálva vízi növények és állatok: békák, halak, rákok képeivel. Csillogó kagylók művészi figurákba voltak össze rakva, a mennyezeten pedig ez a fölírás ragyogott:

»Ne kinozd az állatot!»

Hát még magával szemközt mit látott? Egész testében megreszketett a rémülettől, mert ott . . . ott a nagy asztalnál egy óriás béka ült: akkora, mint egy ember.

Körül is mindenféle ilyen óriás béka ült és mindnyájan kár-örvendve vigyorogtak, mint ha azt mondogatták volna:

— Megkaparítottunk végre, gonosz ficzkó!

Még ez sem volt minden. Valami kellemetlen érzést tapasztalt . . . végig néz magán, hát látja, hogy bilincsben van s egy óriás béka börtön-őr lánczton tartja! (Lásd a képet a czimlapon.)

Az asztalnál ülő fő-fő béka megszólalt, komoly, tompa brekegéssel. És, sajtóságos! Pista megértette. A béka pedig így szolt:

— Régi lested az alkalmat, hogy hatalmunkba kerithessünk, te kegyetlen fiu! Örömed telt benne, hogy fönn a föld színén a »béka-bíró« nevet érdemelted ki, mert szükség nélkül, könyörtelenül megölted számtalan testvérünket. Most mi látunk törvényt fölötted, hogy megtoroljuk büneidet. Reszketsz, ugy-e? Érzed, tudod, hogy méltó büntetésed csak egy lehet: kegyetlen halál, amilyennel te sujtottad ártatlan testvéreinket. Megérdemelted. Ám de akkor mi is épp olyan kegyetlenek volnánk, mint te. Pedig mi jobbak vagyunk. Nem fogsz meghalni, hanem hét esztendeig, hét hónapig és hét napig börtönben fogsz ülni, ahol egyetlen társad egy vén béka lesz. És ez a vén béka meg fog oktatni, milyea bünös voltál, mikor a féreg-pusztító, hasznos békát üldözted, gyilkoltad. És ha hét év, hét hónap és hét nap alatt meg nem tanulod; két annyi ideig ott fogsz senyedni a börtönben. És most, börtön-őr, vezesd el a tömlöczbe!

Általános helyeslő brekegés zugott a csarnokban, míg Pista majd össze rogyott ijedelmében. Mily szörnyü büntetés várja! És mégis . . . még nem is tulságos. Mert

ha szegyet szeggel akartak volna megtorolni, száz-szoros halál éri vala!

Térdre omlott, könyörögve emelte föl a kezeit és zokogva kiáltá:

— Ó, eresszetek haza... édes anyámhoz!
Aztán elvesztette az eszméletét.

*

Mikor fölébredt, otthon feküdt az ágyában. Mellette ült édes anyja. Ott volt Örszike is.

— Hát... nem vagyok elitelve? hebegte.

— Még álmodol, fiam, csitítá anyja.

— Feküdjél nyugodtan, aludjál, szolt Örszike. Majd később elbeszélünk mindent.

Később aztán megtudta, hogy mikor ő a vízbe bukott, egy ember szerencsére közel járt, látta a bajt, megmentette.

Tehát csak lázas álmom volt az ítélet. De ha csak az volt is, Pista nem felejtette el. Lemondott a béka-birói dicsőségről, soha sem üldözött többé hasznos állatot, sőt inkább megvédte őket durva és tudatlan emberek kinzásától.

JÓ KATONA, ROSSZ KATONA.

— Apróka történetke. —

KÉT iv papiros feküdt az asztalon, mikor Dinike, jóízűen megozsonnálnván, oda vissza tért. Fehér volt az egyik iv, vörös volt a másik; toll hevert a fehér, olló és ragasztó-enyv a vörös papiros mellett.

A fehér is, a vörös is nyilván Dinikét várta; mert ez, amint az asztalhoz ért, habozva nézegetett hol az egyikre, hol a másikra. Lassan a vörös mint ha erősebben csábitotta volna. Félre tolta a fehér papirost és a tollat.

— Még bőven ráérek... előbb a csákót készítem el. Ki vagyok nevezve kapitánynak... nem rukkolhatok ki csákó nélkül. Hamar megvan az... még azután rá érek az írásra, azzal is kész leszek, mire a fiúk össze gyűlnek.

Fölkapta az ollót és hozzá látott a csákó kiszabásához, ragasztásához. Nem sikerült mindjárt, újra meg újra köllött kezdeni.

— Szépnek köll neki lennie, mert különben Béla őbester még bizony degradál.

Béla volt a fővezér a katonásdi játék-nál, még pedig szigorú vezér. Még a játékban sem értette a tréfát, keményen ránczba szedte a vitézeit.

Éppen elkészült Dinike a csákóval, mikor beszólt az ablakon Aladár:

— Dini, gyere! Már gyülekezünk, Béla már ott van.

Föl is ugrott Dini, büszkén fejébe vágta az ujdonat-uj csákót, aztán sietett kifelé. A félre tolt fehér papiros egy pillanatra a szemébe ötlött ugyan, de ő azért csak sietett tovább.

— Már nem érek rá... nem várat-hatom a fiukat.

Néhány percz mulva együtt volt a had-sereg, Béla vezér rendelkezni kezdett. Ez pedig nem volt egészen könnyű feladat, mert a vitézek egyike-másika nem szerette a szigorú regulát s Dini egyszerre csak azt hallja, hogy Béla így szól egyik fiúhoz:

— Belőled sem lesz ám soha jó katona! Mert rossz katona az, aki meg tud feledkezni bár miféle kötelességéről.

Ez nem Dinikének szolt, mégis meghök-kent. Mert eszébe jutott az a fehér papiros. Az nem is játékbeli, hanem igazi kötelesség volt. Hirtelen sarkon fordult, egy szót sem szolt, csak futott, még a diszes uj csákót is lekapta a fejéről.

— Ohó! Dini, hová futsz? El kell fogni a dezentort! kiálta Béla vezér.

El is fogták, a vezér elé állították. De alig mondott Dinike néhány szót, már így szolt Béla:

— Nem készültél el a leczkéddel, irásoddal? Az más. Akkor igazad van, menj haza. Játékból rossz katona vagy ugyan, mert szökni próbáltál; de hogy a komoly kötelességed eszedbe jutott és inkább azt végzed, mint sem játszánál: abból azt látom, hogy jó katona lesz belőled.

POLINÉZ GAVALLÉR.

GSAK a fejét látjuk, de elég is ennyi. Semmi kétség, hogy kevés párja van Polinézia összes gavallérjai közt.

Hol van Polinézia? Hát biz' ez nem olyan egy darab ország, mint pl. a mi Magyarországunk, vagy más valamely birodalom. Ha a térképet nézitek, messze a Csöndes-tenger déli részében töméntelen kisebb-nagyobb szigetet és sziget-csoportot találtok, Ausztráliától oldalt és észak felé egészen az Ázsia déli végében levő szigetekig. Ezt a nagy sziget-világot nevezik Polinéziának; de minden egyes sziget-csoportnak külön neve is van.

Miveletlen, félig vad nép-törzsek élnek ezeken a szigeteken; s mivel ott, az egyenlítő alatt, folyvást meleg van, hát ruha-félére nincs nagy szükségök. Amde cifrázkodni mégis szeretnek; föl is ékesítik magukat, még pedig abban versenyeznek, hogy ki van szebben tetoválva.

Azok a szabályos cifraságok, melyeket polinéz gavallérunk arczán látunk, nem festve, mázolvva vannak, hanem tetoválva. Ez nagyon csiklandós módja az ékesítésnek. Én bizony nem kérnék belőle, de alkalmasint ti sem kérnétek, kis olvasóim. Mert a tetoválás abból áll, hogy tüvel kiszurkálják az ember bőrén a cifrázatot, aztán

erősen bedörzsölik festékkel a megszurkált helyet. Ez persze nagyon fájdalmas. Épp ezért csak kis darab készül el egyszerre, tehát nagyon sokáig tart, míg valakinek az egész arcza ki van sujtásozva. Pedig nem csak arczukat, hanem kezöket, mellöket, sokan az egész testöket tetováltatják. Több évvel ezelőtt Budapesten is mutogatta magát egy ilyen tetovált ember, akinek az egész teste bőre a legszebb cifrázatokkal, virágok, állatok, madarak képeivel volt tele hintve.

Nagyon keserves lehet végig szenvedni, míg az ilyen díszítés elkészül; no de aztán el is tart ám holtig, soha le nem kopik; a tetovált ember még ha akarna sem szabadulhat meg többé a cifra bőrétől.

Ázsia déli szigetén és Kelet-Indiában is sok helyen divik a tetoválás, ugy szintén Amerikában a veres-bőrű indiánusok némely törzsénél. De a veres-bőrűek nem olyan jeles mesterek benne, mint a Csöndes-tenger szigeteinek lakosai.

KÖNYÖRÜLETESSÉG.

KÖNYÖRÜ tavaszi délután volt. A nap bearanyozta sugaraival a poros, magányos utat, melynek szélein földszintes, fehérre meszelt házacskák váltották fel az emeletes szép nyaralókat. Itt-ott már zöldültek az útszéli bokrok, az apró levelkék mint ha örültek volna a verőfényes tavaszi délutánnak, mely végre valahára felváltotta a borus, esős napokat.

A város külső része ez. A városiak ritkán járnak még most erre felé; így az a három fiatal leány is, aki szélesre kifeszített napernyővel haladt a széles uton, nagyon ritkán találkozott szembe jövő emberrel.

A mamáik kissé hátrább követték őket; nyilván nem siettek anniyra sétájuk céljához, mint a leányaik, akik gyors lépésekkel iparkodtak a kitűzött pont felé.

Egy »tennis«-hely volt a végcél.

Noha siettek, élénk vitájukat még sem hagyták abba.

— Nem, kedveseim, mondá Irma, aki a legvigabbnak látszott a három leány között; én nem szeretem az olyan intézményt, melynek célja: két

legyet egy csapással agyon ütni — két kívánságot egyszerre teljesíteni. Hát hiszen szép, dicséretre méltó gondolata az a mi Margitunknak, hogy a tűzkárosultak javára színi előadást rendez. De fölöslegesnek tartom a rá következő táncmulatsággal egybe kötött vacsorát. Ez

éppen olyan, mint ha kereskedő módra így szólnánk az ismerőseinkhez:

»Jöjjetek, vegyetek csak jegyeket; majd aztán jutalmul a jótekonyságtokért mindenféle mulatságban részt vehettek.«

— Ugyan, Irmus, szól Mariska, a

középső, én nem értelek. Hogyan? Egyszerre ellensége lennél a táncznak, mulatságnak? No, akkor rövid idő alatt ugyan-csak megváltozott az izlésed! Én ugyan a magam részéről a Margit gondolatát jónak tar-

tom, amennyiben okos tőle, a jótéteményt vendégei szórakoztatásával össze kötni.

— Tévedsz, kedves Mariskám, válaszolá Irma; én nem a mulatságot rosszalom, de-hogy! Csak a gondolatot, mely e vigások rendezését sugallotta. Ha segíteni akarunk szegény sorsu, szerencsétlen felebarátainkon, tegyük anélkül, hogy mindjárt jutalmat kívánjunk érette, akár tánc, akár más mulatság formájában. A jót magáért kell

HAMIS JULISKA.

»Lám, igaz! Én vagyok nagyobb!« szól Juliska; Röstelli, nem érti, de elhiszi Miska. Nézne csak hugának a lába-ujjára — Akkor tán rájönne a titok nyitjára.

mivelünk. Azt hiszem, hogy a megelégedett, boldog érzés, melyet minden könyörület cselekmény után érünk, elegendő öröm és jutalom a fáradozásainkért.

— De Irmus! veté közbe Mariska.

— Ugyan, hagyd őt az ő furcsa gondolataival! szólt Berta, véget akarván vetni a vitának; hiszen tudom én, mi az oka az ő bölcs mondásainak. A mamája valószínűleg nem akar neki új ruhát csináltatni az estélyre s most ő úgy tesz, mint ha nem lenne megelégedve a Margit kitűnő tervével.

Irma, bár megértette a sottogva mondott szavakat, hallgatott.

A három leány szaporán bár, de szótlan haladt tovább a magányos, napos uton...

Egyszerre az egyik utca-sarok mögül négy-öt gyermek szaladt elő. Ruhájok fogyatékos állapota s borzas hajuk arra mutattak, hogy ápoló kéz már rég nem gondozta őket.

— Drága kisasszonyok! kezdé a legnagyobbik, egy fiú; könyörüljenek rajtunk! Apánk már nem él, édes anyánk szegény mosónő, aki most betegen fekszik, s mi hatan vagyunk testvérek és nincs mit enni otthon. Édes anyánk nem tud kenyeret keresni s mi aprók vagyunk még s éhesek, nagyon éhesek!

Mariska néhány krajczárt vett ki erszényéből s a legkisebbnek adta. Meg volt elégedve önmagával. Berta így kiáltott fel:

— Hiszen ezek ki vannak oktatva! Ó, emlékezem, mikor a korcsolya-pályára jártunk, egy hanyag öltözetű nő a fa mögül lökte ki őket, ha arra mentünk. Gyűlölöm ezt a hazug népséget!

S mit csinált Irma, kit ők nem tartottak elég jószívűnek?

Oda ment a szegény rongyos gyermekekhez, mindeniknek mondott egy jó szót, aztán felírta a saját címét egy darab papirosra s a legöregebbnek adta át; megígérte, hogy másnap, ha a mamának

nincs ellenére, reggel elhozza nekik fi-testvéreinek ócska bár, de még használható ruháit. Azután nekik adta, ami csekély pénze volt s az idősbjével megígértette, hogy rögtön az édes anyjának fogja átadni. A kisebbeknek egy-egy sütemény-darabot nyomott a kezébe. Midőn Irma tova haladt, örömtől sugárzó, boldog kis csapatot hagyott hátra. A jelenetet persze megfigyelték a többi leányok.

— Látjátok kedveseim, mondá Irma, könnyel a szemében; én most boldogabb vagyok, mint ha a Margit-rendezte legragyogóbb estélyen vettem volna részt. Mert nem elég azt mondani: én áldozatot hoztam, tehát teljesítettem kötelességemet és jót cselekedtem; hanem egész szívünkkel, oda adással, szeretettel köll segítenünk a szerencsétleneken. Én azt hiszem, ez az igazi könyörületesség!

— Ugy van Irmus, ez az! mondá meghatva a két társ, szeretettel öelve át a kedves leányt. Ez az, s te tanítottál meg bennünket az igazi jótévisre!

S aztán vígan folytatták utjokat a tennispálya felé.

Fried Margit.

A JÓ TANÁCS.

— Vig példázat —

NYUGTALANUL, boszusan röpködött a pillangó ide-oda.

— Ó, ó! Jaj, jaj! Az én gyönyörű kötösöm! Csuffá vagyok téve! Ó, ó, ó! Borzasztó!

— No, no! Mi a baja, kedves Pillangó kisasszony? kérdé Szarvasbogár ur részvéttel.

— Jaj, nagyon nagy, igen nagyon nagy! Meg sem merek többé jelenni a mezőn, pedig ma délután nagy pillangó-bál lesz! Szörnyűség, szörnyűség!

— De hát mégis: mi az a rettenetes szörnyűség?

— Nézzen ide, a szárnyamra! Látja ezt a csuf fekete foltot? Amint az udvaron röpködtem, reám fecsent ez a förtelmes folt, tönkre tette gyönyörű szárnyamat! Nem tudná módját, kedves Szarvasbogár ur, hogyan lehetne letisztítani?

— Nincs annál könnyebb. Amott a kútnál van egy kis tócsa, ott beáztatja a tiszta vízbe, az mindjárt tisztára mossa.

— Ejnye de jó lesz! Köszönöm a szíves jó tanácsot, kedves Szarvasbogár ur! Örülök, ha valamivel viszonyozhatnám.

— Hát azt meg is tehetné, kedves Pillangó kisasszony, ha tudna valami jó szert, amellyel kifényesíthetném a szárnyaim pánczéliját. Már egészen megkoptak, szinte vörösek.

— Tudok is jó tanácsot. Nézze, kedves Szarvasbogár ur, amott a kocsi-szín kapuja előtt egy bögre, tele fényes fekete mázzal. Láttam, mikor a kocsi tengelyét kengették vele . . . úgy ragyogott!

— No, ez pompás! Igazán pompás! Köszönöm. Most épp nincs ott senki, mindjárt be is kenem magamat.

— Én meg sietek a kúthoz.

Szaporán beáztatta a pillangó a szárnyát a vízbe, de ó! . . . majd holtra is rémült iziben. Eláztak a szárnyai! Kicsiben mult, hogy a vízbe nem fult. Mikor kimászott, nem bírt röpködni, a fekete folt most is ott volt a szárnyán, de bezzeg a többi szép színt lemosta róla a víz.

Hát még Szarvasbogár ur, ő járta meg csak szépen! Bele ugrott abba a bögrébe, jól meghempergett a fekete kulimázban, de aztán halálos ijedelemmel tapasztalta, hogy alig bír mozdulni. Lábai, szárnyai, csápjai, szarvai tele ragadtak kenőccsel, alig lehetett rá ismerni, kicsoda, micsoda. Kétségbe esett vergődéssel végre kimászott valahogy; de röpködni nem tudott, csak mint valami kis fekete zsiros rög vonszolta magát odább a földön.

Szemközt jött valaki, éppen oly siralmas vergődéssel.

— Szarvasbogár ur! No ugyan gyönyörű tanácsot adott nekem! Most vagyok csak igazán csuffá téve!

— Nem jobban, mint én a Pillangó kisasszony tanácsa által! Hiszen nem értett a dologhoz!

— Éppen mint Szarvasbogár ur sem!

— Igaz, igaz! Most már bajlódhatunk vagy két napig, amíg valahogy rendbe jövünk. No, ne adjunk többé tanácsot olyan dologban, amelyhez nem értünk.

— És válogassuk meg jobban, kinek a tanácsára hallgatunk! Hogy ha ezen kezdjük, nem volnánk elázva!

Rejtvény.

— Egy szóban négy szó. —

Van egy név, melyhez ősi alkotmányos életünk legrégibb emléke fűződik.

Ha e névnek elcsapod 1-ső betűjét: férfi-név áll előtted.

Ha még egy betűjétől fosztod meg: benne hasznos házi állatra ismersz.

Ha meg két végbetűjét veszed el: hullőt kapsz, mely sülve is, főve is igen jóízű.

A megfejtők név-sorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A természet három országa“.

Irta Martin. A magyar ifjúság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta dr. Dulácska Géza; 32 táblán 262 színes ábrával és fa-metszettel; színes kemény táblába kötve.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIV. köt. 21-dik számában közölt rejtett név megfejtése:

Dorottya, Ottó, Béla, Ómár, Irma, Sándor, Tamás, Vilma, Ádám, Nina. = Dobó István.

Helyesen fejtették meg: Zsigmondy Jenő, Balogh Andor, Freund Imre, Kocsis Margit, Mérey Ágosta, Horváth Kornél, Andreánszky István, Robitsek Magda, Könyöki Ilona, Hampel Ferencz, Seyderhelm R. Feri (Leveleidet mindig az a vesze-

delem fenyegeti, hogy a posta megbírságolja. Nyitott levélben, egy krajczáros bélyeggel, csak nyomtatványt szabad küldeni; írott levélre három krajczáros bélyeg jár. Csekély dolog, de a rendet és szabályt mindenben meg köll tartani. A megfejtés beküldésére elégséges különben a levelező lap is. *F. b.*) Barkóczy György, Murgu Jancsi, Kokis Viktor, Sier Friczi, Preisach Frida, Strinovich Lujza, Árkosi Ferike, Máder testvérek, Rezutsek Erzsike és Gyula, Hollós László, ifj. Somogyi Zsigmond, Mihályi Juliska, Manheim Lajos, Haksch Mariska, Beró Jenő Pál, Altstock Hugo, Gyika Kálmán (Ne hányd-vesd el annyira a betűket. Rendes, gondos írásra törekedjél! *F. b.*), Bárdosy Valika, Diemár Kálmán, Török Stefike, Deutsch Emil, Ebeczky Gabriella, Csiskó Anna, Bognár György, Szűts Ilona, Ybl Mártika, Pékáry Ilonka és Lilike, Virág Rózsika és Juliska, Hein Irma és Etel, Jablonszky Etelka, Richon Lili, gr. Degenfeld Ilka, Nékám István és Ervin, Boros Emmike, Engel György, Fleischmann testvérek, Ney Albin, Dobay Andor, Szabó István, Lukonich Jenő, Kálvin Erzsike, Berger István, Mándy Thyra, Jusztusz Hajnalka, Okolicsányi Emilia, Réta Vilma és Miczi, Kovács Mariska, Badics Gizi, Krajcsovic Paula, Ottó és Sándor, Máyer Jolán, Esterházy Erzsébetke, Werkner Albert, Poetschacher Sándor, Jülek Jani és Tihamér, Piller Géza, Sziklay Vera, Zakariás Sándor (Oly takaros az írásod. Tökéletes levélke volna, ha az ollótul nem sajnáltad volna a papirosát! *F. b.*), Aswól Jenő (?), Veres Gizi, Konrád Elza, Janzó Frida, Ferencz és Tihamér, Kazy Livia, Szmrecsányi Imre, Fried Ernő és Béla, Záborszky Mariska és Dezső, Toperczér Ödön, Kelemen Pali, Herzfeld Paula és Ella, Graefl Paula és Márta, Stancsa Miczi, Emike és Gyula, Gyika Marianne és Alice, Péterfy Vilma, Zetl Gy. (Gyula? György? Nevedet egészen ird ki, másképp jövőre nem fogom figyelembe vehetni; csak híres, nagy férfiak engedhetik meg maguknak, hogy csupán vezeték nevüket írják alá. Te azonban még nem vagy híres férfiú, ugy-e? *F. b.*), Lövinger Károly, Morzsányi Elluska, Szitányi Mariska, Herczeg Ilonka és Albert, Hajnik Ilonka, Láner Nellike, Husz Miczike, Schönstein Mariska, Grynaeus Ida.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Altstock Hugo, Budapest*, kinek a jutalom-könyvet (*Aesopus tanulságos meséi*, száztizennégy mese, számos fametszetű ábrával, diszes angol vászon-kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *Kis Lap* LIV. köt. 20-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Jülek Jani és Tihamér, Kraicsovic Paula, Ottó és Sándor, Trebitsch Károly, Aswól Jenő (?), Fried Béla, Pásztélyi Olga, Nagy Dezső.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Takáts Clementine. A leveledben nyoma sincs, hol kelt; a bélyeg meg olvashatatlan. Kéréstekkel különben a kiadó-hivatalhoz forduljatok. — **Draskóczy Lajos.** Mindig bánatos örömmel telik soraidban. Fájjalom, hogy még nem ugrottál teljesen a talpadra. De, ha jól tudom, biztattál vele, hogy jó uton vagy a fölépülés felé. Oda különösen erős emlékező tehetség szükséges, nyilván tartani a sok ezer gyerek irását; ilyen memoriával pedig én nem diesekedek. Az iránt a mosó asszony iránt pedig nagyon igazságtalan vagy. Én nagyon találónak vallom az ő nyelvét. Ugy látom, ebben az együgyű nőben romlatlan a nyelv-érzék, mint a népben általában. Szemléltető s eredeti kifejezése, hogy »a levél elutazik«, mert valóban utra is kél az. És a folyó, ha megapad, bizony »szerény« az. Valamint hogy régebben egyértékű volt a »szerény« a »kicsinnyel«, s az »epekedés« vidékenkit ma is »mérgeledést« jelent. A félig száraz tinta pedig csakugyan zsiros fényű. Inkább figyelj meg s beszéltesd a jó asszonyt s mindenik hasonlatát, képét, amellyel él, közöld velem. Én úgy érzem: erős, persze öntudatlan, helyes nyelvérzék lüktet annak a mosónőnek magyaros lelkében. Ne nevéssünk hát rajta, sőt becsljük meg. Mit nem adna érte *Simonyi* tanár, a kitűnő magyar nyelvtudós, ha alkalma kerülne hallani a néném asszony töblül metszett beszédjét. Ellenben ezt a felkiáltást »hej!« nem írjuk »hely« nek, ami egyebet jelent. — **Molnár testv.** Nagyon is könnyű. — **Ungváry Kálmán.** Azt ajánlod nekem, hogy mint a póstamester bácsik s póstásné asszony-nénik jelentek meg egy szép aranyos albumban: én is az én fű- s lány-olvasóim arczképét foglal-nám diszes kötetbe, sőt mindeniknek az »élet-meséjét« is csatolnám hozzá; s mint amott a »minister bácsi« a postás könyv élén: az én fotografiám meg a tieitek elején tündökölne. Beszéljek is evégett a nyomdász bácsival. Milyen remek szép volna ez! Kár, hogy ennek utját állja a pénz és idő kérdése, nem is említve, hogy milyen hiúság vásárja volna ez a te tervezeted. — **Benedek Dávid.** Annak a te mesédnek, alig hogy neki indult, már is vége vagyon. Mint írási gyakorlatot azonban dicsérhetem. Mondat-füzésed szabatos. A rejtvény közlésének pedig az én nevem állja utját. — **Hajdu Margitka.** Nem tudok bele nyugodni a találós-meséidbe. Mint ha már valamikor gyermek-koromban halottam vagy olvastam volna őket. Egyet kivéve nem is valók a »Kis Lap«-ba. Gondolj ki magad nehányat, s azokat, ha beválnak, örömet közlöm. — **Mándy Thyra.** Akit említesz, az annak a bizonyos bácsinak nem lánya, de unokahugocskája. Mamádnak van igaza. — **Sturm Renczi.** Ha ezt a rovatot figyelmesen olvasod, rá fogsz térni a rejtvényed fogyatkozásaira. — **„Egy nyári délután“.** Nem vagyok kíváncsi arra, aki az »állnév« alatt rejtőzik. A verse bizony rossz. — *Több levélről a jövő számban.*